

Focus NEPAL

En e-tidning från Föreningen Nepals Vänner

Nr 7 December 2021

Välkommen till nr 7 av Focus Nepal!

I det här numret får du som vanligt lite olika aspekter på livet i Nepal. Vi hoppas du ska få ytterligare några pusselbitar att lägga till bilden av det mångfacetterade landet.

Speciellt fokuserar vi lite extra på Tansen den här gången.

Har du synpunkter eller förslag på vad vi ska ta upp i tidningen? Tveka inte att höra av dig!

Hälsar redaktionen: Torsten, Marie och Lollo

Du når oss via redaktionen@nepalsvanner.se

Innehåll i detta nummer:

Själv mord ett allt ökande problem SID 2
Fler dör genom självmord än av pandemin. Vi vill stödja arbetet med att förebygga denna tragiska utveckling.

Vad händer på Tansensjukhuset? SID 3
Otto Ardeby är nu på plats i Tansen och rapporterar om arbetet på Biomedical Engineering Department.

Kristin målar i sjukhusmiljö SID 5
Konstnären Kristin Ottosson bodde som barn i Tansen. Nu har hon färdigställt en ny väggmålning i Tansensjukhuset.

Vattenreningsprojekt på g i Tansen SID 6
Bristen på rent vatten är en stor utmaning på många håll – inte minst på ett sjukhus!

Så började det! SID 7
Tansen är nära förknippat med United Mission to Nepals begynnelse. Marie Schön, som själv var med, berättar den fascinerande historien.

Andra goda krafter: IM SID 9
Den svenska organisationen IM arbetar tillsammans med nepalesiska organisationer för en hållbar utveckling i landet.

Hur fungerar sjukvården i Nepal? SID 11
Läkaren Malin Emgård förklarar!

Uppsnappat: Fler barnäktenskap SID 12
Unga kvinnor tvingas gifta sig alltför tidigt på grund av fattigdom och svält i klimatkrisens spår. (*Nepali Times*)

Uppsnappat: Parallel regering styr SID 12
En "koordinationskommitté", till största delen bestående av politiker som förlorade i valet 2017, styr enligt Nepali Times!

Rapport om Lepra och Covid SID 13
Ulla-Britt Engelbrettsson som arbetat med forskning om Lepra i många år rapporterar, nyss hemkommen från Nepal.

Kolla in våra filmer! SID 14

Tack för ditt stöd! SID 14
Vår samarbetspartner Asal Chhimekee (Goda grannar) tack för bidragen till utdelning av mat till familjer som drabbades hårt av årets kraftiga monsunregn!

Dinadi: Stickade Nepalprodukter SID 14
Intressant företag!

Tävling: Vinn en bok! SID 15
För första gången i Focus Nepal: Svara på tipsfrågor om innehållet och vinn Marie Schöns bok "...och stigen"!

Kontaktuppgifter och redaktionsruta SID 16
Stöd Nepal genom Nepals vänner!

Bild: Kristin Ottosson

Fler dör genom självmord än av pandemin!

De senaste fem åren visar offentlig statistik på en höjning av antalet självmord i Nepal. Då undrar man hur illa det är i verkligheten! Det finns anledning att tro att många fall aldrig når någon offentlig rapportering.

Efter de kraftiga jordbävningarna 2015 hörde vi också rapporter om att ett ökat antal människor, många familjeförsörjare, som inte såg något hopp tog sitt liv. Så totalt svart upplevde de sin livssituation.

Årets kraftiga monsunregn i kombination med pandemin har återigen slagit mot de fattigaste i landet.

Suicide Awareness and Prevention har alltid varit en viktig del i vår samarbetspartner Bethesdas ordinarie kursutbud. Vi känner organisationen Bethesda sen många år. Den presenterades i vår tidning i juni. <https://nepalsvanner.files.wordpress.com/2021/06/focusnepal-juni-2021.pdf>

Under pandemin har de gett vissa specialkurser till ungdomsgrupper via Zoom.

De berättar att de nu får förfrågningar från flera håll. Vi i föreningen Nepals Vänner har beslutat att stödja dem i detta viktiga arbete. Därför vänder vi oss till dig!

Vill du vara med, så är vårt Swishnummer 123 567 23 81, skriv "Suicide Prevention"!

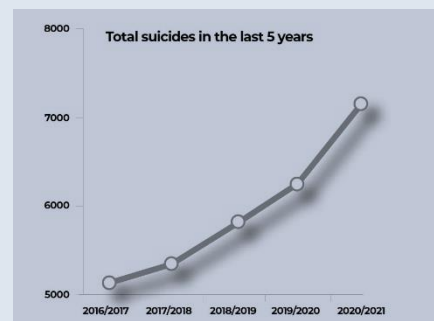
Har du frågor – hör av dig!

info@nepalsvanner.se

Vi hoppas att du vill vara med oss i den här viktiga satsningen!

Å hela styrelsens vägnar

Torsten Åhs, ordförande

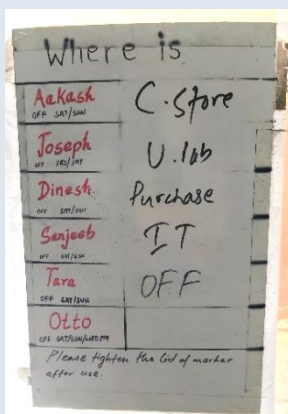

Otto Ardeby är nu igång med arbetet på Tansensjukhusets Biomedical Engineering Department

Tansens Missionssjukhus är känt för de flesta läsare här och många svenskar har genom åren haft detta lilla och väldigt vackert belägna sjukhus som arbetsplats. Nu är det min tur! Efter en vecka i tjänst på Biomedical Engineering Department – den medicintekniska avdelningen – ska jag ge några glimtar och första intryck.

Under vår tidigare period här i Tansen var det min fru Pernilla som hade uppdraget att utveckla barnsjukvården på sjukhuset och – visade det sig – i hela Nepal. Under den tiden jobbade jag två-tre halvdagar i veckan på sjukhuset med medicinsk teknik och IT.

Att få komma tillbaka och ge detta mer fokuserad tid känns utmanande men väldigt roligt! Vi är nu fem personer plus mig inom enheten:

Var är Otto kan man fråga sig? Denna whiteboard sitter på vårt kontor, och när jag tog fotot var jag ju där, och det behöver man inte skriva... ja ni förstår säkert! Jag fanns med redan min första morgon, ett fint välkommande!

Veckan börjar måndag kl 9 med möte med Technology department, vilket är Biomedical samt IT-avdelningen, som – precis som sist jag var här – utgörs av Rajendra. Han har visserligen haft hjälp i omgångar, de senaste åren av Tim från Australien som varit här i Tansen men nu jobbar på distans sedan en tid. Technology department kan ha bildats delvis utifrån mina tankar då för tio år sedan – jag tyckte att dessa två enheter skulle samarbeta mer och nu är det formaliserat! Tisdag till fredag samlas vi samma tid tillsammans med General maintenance – Workshopen i folkmun – fastighetsdriften kallar vi det hemma i Värmland. Varje möte där avslutas med en bön och kanske en kort bibelläsning,

trots att vi bara är tre av drygt 15 som bekänner oss som kristna. Så vi tre turas om att be!

Vad har då hänt på tekniksidan sedan sist? En viktig nyhet är "syrgasfabriken", en stor syrgaskoncentrator som ger syrgas i vägguttagen men parallellt fylls i flaskor som reserv och på platser som saknar uttag. Denna anläggning fanns på plats innan pandemin och har förstås varit ovärderlig och har räddat många liv!

Aakash och syrgasproduktionsanläggningen

Labb (kemi och mikrobiologi) är annars den avdelning som förändrats mest. De USA-donerade mindre utrustningarna för torrkemi har ersatts med större utrustningar, importerade men köpta här i landet, med högre noggrannhet. Min första arbetsdag fick jag granska upphandlingsdokument till tre nya utrustningar. IT-systemet för att skriva labbremisser och få svar till avdelningar och mottagningar kom under 2012 så det har jag sett förut.

Förebyggande underhåll varje onsdag – här på tandkliniken.

Sent ikväll ska en ny mobil röntgenutrustning ha anlänt med lastbil till entrén utanför akuten!

Till sist några ord om utbildningsnivån på mina fem kollegor: Tre av dem har efter gymnasiet läst en 18-månaders utbildning till BMET – Biomedical Equipment Technician, som ges i statlig regi här i Nepal. De två andra har grundskola följt av yrkesutbildning (3-4 år) i el respektive mekanik. Sammantaget är det jättebra jämfört med tidigare, men sjukhuset bedömer ändå att det inom några år kommer krävas någon med en Bachelor inom enheten så vi kollar för fullt på möjligheter att sända den mest erfarne på en lämplig utbildning.

Jag återkommer gärna om några månader för att berätta mer när jag blivit varm i kläderna! :-)

Otto Ardeby

Min kollega på bilden t v heter Joseph och har jobbat drygt fyra år här på sjukhuset. Han är en av de tre som gått den 18 månaders kursen BMET som jag nämner i texten.

Kristin gör ny väggmålning på sjukhuset i Tansen

På sjukhuset i Tansen fanns en väggmålning som behövde renoveras och på sjukhuset Green Pastures i Pokhara ville de gärna få hjälp med tavlor till en vårdavdelning. Så Kristin Ottosson packade sina väskor och reste till Nepal.

I Tansen beslutades det sen att den ursprungliga målningen var i så dåligt skick att den målades över och Kristin fick göra en ny från grunden. Här trädde berättelsen om den Gode Herden fram på väggen, i en tydlig Tansen-miljö.

Efter målningsuppdragen på de båda missionssjukhusen fick hon följa med goda vänner på en veckas trekking i Langtang-dalen norr om Kathmandu. De passerade då en av de platser som drabbades allra hårdast under de kraftiga jordbävningarna 2015.

Kristin bodde som barn i Tansen när hon var 3 – 8 år och 11 – 12 år. Hennes pappa arbetade då som kirurg på sjukhuset. Hur framtiden ser ut vet hon inte riktigt, men att Nepal finns med i hennes tankar och drömmar det är helt klart!

Kristin Ottosson skapar en ny väggmålning på missionssjukhuset i Tansen.

Stort vattenreningsprojekt på gång i Tansen

Tansen med sina drygt 50 000 invånare ligger i Palapadistriktet i sydvästra Nepal på en höjd av 1320 meter, 300 km väster om Katmandu, 125 km från Pokhara och 80 km från Bhairahawa vid den indiska gränsen

Även om United Mission Hospital Tansen ligger i Palpa-distriktet, kommer cirka 70 % av dess patienter från de omgivande nio distrikten i västra Nepal, och från närliggande delar av norra Indien.

För närvarande har sjukhuset cirka 405 nepalesiska anställda (inklusive praktikanter) och ett mindre antal anställda från andra länder, utskickade av sina respektive länders missionsorganisationer – t ex just nu 3 - 4 medarbetare från Sverige. Sjukhuschef sedan många år är Rachel Karrach från Storbritannien.

Sjukhuset har idag omkring 170 vårdplatser och besöks i snitt av 300 patienter polikliniskt dagligen. Vanliga sjukdomar är infektioner*, kronisk lungsjukdom, alkoholism, hjärtsjukdomar, diabetes, skador, undernäring och graviditetskomplikationer. Ungefär 80% av patienterna är betalande. Övriga subventioneras via den "sociala fonden" som finansieras genom donationer.

Intill sjukhusområdet har byn Busheldanda vuxit med butiker och små pensionat, huvudsakligen till för patienternas familjer.

Rent vatten är och har varit en bristvara i staden i många år och rening av avloppsvatten obefintligt. Sjukhusledningen började därför för några år sedan ett ambitiöst arbete för att med olika projekt skapa ett hållbart, miljövänligt system för att förse sjukhuset och närområdet tillräckligt med rent vatten. Det första steget var en vattentank på 1 000 000 liter som dels samlar vatten från en källa och dels från uppsamlat regnvatten. Vattentanken stod klar den 1 maj 2016.

Sjukhuset har tagit stora steg för miljön genom att samla regnvatten, eliminera spill av vatten och använda sol för uppvärmning av vatten. Det har också minskat koldioxidavtrycket genom att tillverka sitt eget syre och genom att återvinna plast- och glasavfall. Nästa steg är att göra något åt avloppsvattnet från byn och sjukhuset.

Det är ett stort vattenreningsprojekt men kan förhoppningsvis snart påbörjas. Medfinansierare är bl a svenska Rotaryföreningar som hittills samlat in drygt 2 miljoner kronor som sedan ska matchas med motsvarande summa av Rotary Foundation. Samarbetspartner är också Tansens Rotaryklubb.

Läs mer på <http://tansenhospitalwaterproject.com/>

* *Ex.meningit, tyfus, gastroenterit, TB, HIV och parasiter.*

Så började United Mission to Nepals arbete i Tansen

Marie Schön berättar:

Mina föräldrar Carna och Ragnar Elfgaard ombads av Earnest Oliver och dr Robert Flemming att tillsammans med dr Carl Friedrichs starta ett sjukhus i UMN:s regi, i Tansen 1954.

Carl hade tillsammans med Robert Flemming, som var ornitolog, passerat genom Tansen redan 1949 när de fått specialtillstånd att besöka landet för att studera fåglar. Landets gränser öppnades först två år senare för utlänningar. Familjen Friedrichs flyttade till Tansen i juni 1954, men Carna hade insjuknat i malaria och vår familj fick vänta till februari 1955 innan vi kunde välkomnas av Carl till det gamla huset han hyrt för missionens räkning. Huset tillhörde Devy Prashad (mest känd som: Guru Ji) och sades vara hemsökt och var därför billigt att hyra.

BREV MED ÖNSKNINGAR

Medan mina föräldrar väntade under halvåret i Indien hann Carl att skriva 22 brev med detaljerade önsknings om vad som behövdes för uppstarten av sjukhuset och det dagliga livet – alltifrån instrument och förbandsmaterial till Nes-kaffe och tidningar.

Så snart vi anlänt började Ragnar, Carna och Carl att använda bottenvåningen på huset som en sjukvårdsinrättning. Carl hade i väntan på detta behandlat patienter polikliniskt på olika platser i staden och också rekryterat några unga män och en kvinna som medhjälpare. Dessa fick Carna sedan utbildas till kompetenta sjukvårdare. En av dem, Lek Bhadur, hade, praktiskt nog, redan en viss bakgrund som apotekare.

De första operationerna skedde på husets veranda. Den främsta orsaken var att ljuset inomhus inte räckte till. Om en operation måste ske efter mörkrets inbrott var det i skenet av en ficklampa eller en fotogenlampa. Om patienten skulle sövas med eter var dock fotogenlampan inte lämplig. Ragnar eller Lek Bhadur turades om som

narkosköterskor, Carl opererade och Carna assisterade. Sterilisering av instrumenten var också en komplicerad process eftersom det inte fanns rinnande vatten i husets närhet och bara ett par låga vedeldade lerspisar i traditionell modell.

KYLSKÅPET ANLÄNDER

Redan den 3 mars anlände ett efterlängtat kylskåp till Friedrichs och vår familj tog emot sitt den 8 april. Både det vardagliga livet och sjukvården underlättades av denna fotogendriven lyxvara.

Vanliga sjukdomar som patienterna led av var: dysenteri, trakom, TBC, och parasiter. Fallskador, brännskador, rabies, gomspalt och ormbett var också vanligt. Min far som även utbildats en del i odontologi hade också patienter. Vanligtvis handlade det om att dra ut tänder som smärtade.

Den 24 mars 1955, firade familjerna Elfgaard och Friedrichs tillsammans med den övriga personalen en invigning av det första sjukhuset. Carna hade anlitat en snickare som byggt sängar och använt trälådorna som

medicinen från Indien hade anlönt i, till sängbord och i vissa fall sängunderrede. Madrasser och täcken hade hon beställt i basaren och lakanen i sängarna var från Sverige. Allt såg rent och prydligt ut, trots enkelheten.

BESLUT OM NYTT SJUKHUS

Den 9 april skrev min far i dagboken att de hade tio inskrivna patienter i bäddarna och ca tjugo anhöriga som logerade på olika ställen i huset. Den 15 april samma år deltog Carl och Ragnar i en UMN-konferens i Lucknow i Indien, där det beslutades att ett nytt sjukhus skulle byggas i Tansen. Min far började så snart de återvänt att söka efter ett lämpligt stycke land där sjukhuset kunde byggas.

Den första tiden sökte människor vården som ett sista halmstrå när allt hopp var ute. Många var alltså redan döende när de kom och kunde inte räddas. Det tog en viss tid att förbättra sjukhusets rykte. En hög lama med tarmvred blev vändpunkten, då han fick hjälp och blev frisk. Genast vågade fler pröva den nya sjukvården och insåg att de där kunde få verklig hjälp. Guvernören i Tansen hette Lava Shamsheer Rana och var också mycket positivt inställd till missionens arbete, vilket naturligtvis underlättade.

I min fars dagboksanteckningar står att under 1955 hade man haft 111 patienter i bäddarna med totalt 1525 vård dagar. Polikliniskt hade 5639 patienter tagits emot. Den 17 november kunde invigningen av en röntgenapparat ske i närvaro av guvernören.

TEAMET UTÖKAS

I slutet av december utökades missionärsteamet med Ingeborg Skjervheim från Norge. I januari 1956 anslöt familjen John från Darjeeling och i mars kom doktor Marjorie Foyle från England. I juli anslöt familjen Timothy från Wales och i november kom Emma Eng från Sverige, Otho Horst från USA och Earl

Smith från Canada. De två sistnämnda var mennoniter och gjorde vapenfri tjänsteplikt för organisationen PAX. Familjerna John och Timothys vistelse i Tansen blev kortvarig, men de övriga fortsatte att utveckla arbetet. En outhärlig hjälp var Jojan Bikhran Rana som till en början var missionärernas språklärare men som så småningom blev sjukhusets administrativa chef.

ETT HEMSÖKT OMRÅDE

I december 1955 hade Ragnar till sist hittat marken där det nya sjukhuset skulle kunna byggas. Det var ett hemsökt område strax utanför staden – en naken kulle av röd jord och ett enda träd. Området kallades Bushaldada. Han skyndade sig att skriva alla ansökningar om inköp och bygglov för sjukhusbyggnader och personalbostäder. I väntan på besked öppnade Carna i januari 1956 en mödra- och barnavårdsklinik i kvarteret Taxar, i Tansen.

I mars 1956 gav till sist myndigheterna sitt tillstånd, men bara ett par dagar senare drog de tillbaka tillståndet på diffusa grunder och hela proceduren fick börja om igen.

Fortsättning följer...

Marie Schön

Det västerländska teamet i december 1955. Från vänster: Ingeborg Skjervheim, Carna och Ragnar Elfgaard, Carl och Betty-Anne Friedrichs. I förgrunden Marie (Lillan), Chacky F, Annie F och Carl håller lilla Jimmy F i famnen.

IM – alltid på de utsattas sida

Den svenska organisationen IM arbetar tillsammans med nepalesiska gräsrots- och civilsamhällesorganisationer för en hållbar utveckling i landet. Fokus ligger på att främja jämlikhet och jämställdhet, bekämpa fattigdom, motverka diskriminering av marginaliserade grupper och att stötta demokratiska krafter.

Genom nära samarbete med partnerorganisationer i landet har IM stöttat utvecklingsarbete och humanitära insatser i Nepal sedan 1980. Sedan 2010, när organisationen registrerades som en INGO* i landet, har organisationens arbete med att stärka det civila samhället intensifierats – och det på ett framgångsrikt sätt.

För att skapa en hållbar utveckling i ett land krävs det att invånarna själva har makten att påverka sitt samhälle och att alla får vara med och göra sina röster hörda. För marginaliserade grupper (som daliter, madhesi, muslimer, *ex-Kamaiya och ex-Kamalagi) har diskriminering gjort att de har stängts ute från aktivt deltagande i samhällsutvecklingen. IM arbetar därför med dessa grupper genom att öka deras medvetenhet kring sina rättigheter och stärka deras ekonomiska och sociala position i samhället. Ett exempel på detta är ett EU-finansierat projekt (se faktaruta) där invånare i Provins 6 genom en medborgarutbildning får ökad kunskap om det nya federala systemet med syfte att öka deras engagemang i den lokala utvecklingen.

Kvinnor och ungdomar är de främsta målgrupperna i alla de projekt som IM stöttar. Tillsammans med flera partnerorganisationer arbetar IM mot barnäktenskap, könsbaserat våld, diskriminering och ojämlika strukturer i samhället. Kvinnors deltagande i politiken och yrkesutbildningar för ungdomar är andra områden som prioriteras.

Genom fair trade-organisationen Fair Trade Group Nepal arbetar IM för hållbar försörjning ur både ett ekonomiskt och ett miljömässigt perspektiv. Hantverkare får stöd att organisera sig i producentgrupper som sedan förenas i lokala, regionala och nationella nätverk där de får ökad tillgång till marknader och finansiering.

Tillsammans med en av våra partnerorganisationer (FKDF)* arbetar IM för att frigivna Kamalariflickor ska få upprättelse och stärkas socialt och ekonomiskt. Bland annat driver FKDF flera hem för före detta Kamalariflickor som inte har kunnat komma tillbaka till sina familjer sedan de släpptes ur fångenskapen, på grund av det stigma som omger dem. I dessa hem får ex-Kamalariflickorna skydd, psykosocialt stöd, utbildning och rättshjälp, både för sig själva och sina barn.

Under det akuta skedet av coronapandemin ställde IM snabbt om och satsade på humanitärt stöd till de allra mest utsatta grupperna. Tillsammans med samarbetsorganisationer delades paket med mat och förnödenheter ut bland dalit- och natuwasamhällen i Dang och Kapilvastu. I flera distrikt delades också skyddsmaterial ut i form av bland annat testkit, termometrar, ansiktsmasker, handskar och handsprit. Genom radio, social media och digitala plattformar arbetade IM tillsammans med JMC för att sprida information kring det nya viruset.

**INGO – International Non-Governmental Organisation*

**ex-Kamaiya och ex-Kamalari – före detta "slavarbetare"*

Malin Kihlström

Mer om två av IM:s samarbetsprojekt:

Enhancing Citizen's Participation in Sub-National Good Governance (Local and Provincial Level) in the context of the New Federal System in Nepal.

I det här EU-finansierade projektet arbetar IM för att sprida medvetenhet om den nya samhällsstyrningen i Nepal till de mest eftersatta områdena i landet (Provins 6, Karnali). Genom projektet ökar medborgarnas medvetenhet om sina rättigheter.

Livelihoods Improvements of Indigenous Tharu Communities through Effective Pond Management.

IM och den lokala partnern IRDC har implementerat detta innovativa projekt sedan 2019 med finansiering från The Charitable Foundation Australia. Syftet är att minska fattigdomen hos marginaliserade grupper genom hållbart utnyttjande av lokala resurser.

IM:s partners i Nepal:

- Fair Trade Group Nepal
- Freed Kamalari Development Forum (FKDF)*
- Indreni Rural Development Center (IRDC)
- Jagaran Media Center (JMC)
- Justice and Rights Institute (JuRi)
- Siddharta Social Development Centre (SSDC)
- Society for Environment Education Development (Seed Nepal)
- Society Welfare Action Nepal (Swan)

Individuell Människohjälp, IM grundades 1938 av Britta Holmström som en reaktion mot tidens förtryck, förföljelser och omfattande brott mot människors rättigheter

Britta var en troende kristen och organisationens identitet var från början trosbaserad, men arbetet syftade aldrig till omvändelse till kristendomen. Religionsfrihet har alltid varit, och är fortfarande, en vägledande princip inom IM.

IM har sedan 2013 eget ramavtal med SIDA.

I tidigare nummer har **Tuki Nepal, Build Up Nepal, Sverige Nepal-föreningen, Livlina Nepal, Gatubarn i Nepal** och **KMCH** presenterats.

Sjukvårdssystemet i Nepal

Del 1:

Det nepalesiska sjukvårdssystemet skiljer sig på många sätt från det svenska. Vi har bett läkaren Malin Emgård, med långt engagemang i Nepal, att i två avsnitt beskriva hur den allmänna sjukvården fungerar.

Det är dyrt och komplicerat att vara sjuk i Nepal. Avgifter för vård är ofta omfattande och något som patienten nog måste sätta sig in i. Att profitera på någons sjukdom är mycket lukrativt, vilket gör att de allra flesta sjukhusen i de större städerna är privata.

På landsbygden är det stora flertalet sjukvårdsinrättningar statliga och med mycket skiftande kvalitet.

DRIVS AV BUISNESSMÄN

Det är vanligt att privata sjukhus drivs av businessmän som inte i övrigt har någon förankring i vården.

Privata vårdgivare marknadsför sig som säkrare och med modernare behandlingsalternativ än de statliga sjukhusen, som dessutom oftast är överfulla. Ibland med mer än en patient per säng.

Många av de bästa läkarna jobbar på privata sjukhus som kan erbjuda mycket bra vård, andra privatsjukhus håller långt ifrån godkänt kvalitet.

De patienter som inte har råd med annat söker sig vanligen till statliga sjukhus medan övriga söker sig till de privata. Även de privata sjukhusen är av staten ålagda att ha en

viss procent av sina slutenvårdsplatser avsatta för de patienter som inte kan betala.

INGEN BLIR UTSLÄNGD

Generellt gäller att om en patient inte har råd att betala får hen vård ändå men på billigast möjliga vis. Dvs ingen blir utslängd på gatan eller får stå utan behandling helt och hållet men kvaliteten på den vården kan vara rudimentär.

Min erfarenhet, och vad många av mina kollegor i den nepalesiska vården bekräftat, är att det är mycket ovanligt att någon missbrukar möjligheten att få gratis vård. Det är så pass stigmatiserande att betraktas som en av det fattigaste att inte andra än de som verkligen befinner sig i den situationen väljer att tacka ja till sådan vård.

NATIONELL TAXA

Patienten, som ofta saknar medicinsk kunskap, åker vanligen runt för bedömningar hos flera olika läkare och kliniker för att höra sig för om diagnos, behandlingsalternativ och priser. Det finns en nationellt bestämd taxa för mottagningsbesök hos läkare på statliga kliniker som beror på var kliniken ligger samt på hur erfaren läkaren är. Som lägst är denna avgift 15 NRs (drygt 1 kr), som högst för att träffa en överläkare 75 NRs (ca 5,65 kr). I den privata vården ser avgifterna helt annorlunda ut.

Patienten förvarar alltid sina journaler (handskrivna), röntgenbilder, lab.svar etc själv hemma. Centrala journalsystem eller arkiv finns generellt inte. Så patienten tar med sig sin påse med info om sin sjukdom och åker runt från klinik till klinik. Möjligheten att muta sig fram finns, som i många andra verksamheter. Behövs en ambulans, om någon sådan finns att tillgå, betalar man naturligtvis för den tjänsten. En ambulans, som man når via närmsta sjukhus (nägot nationellt 112 finns inte), är vanligen utrustad med en brits, en syrgastub och en chaufför men saknar vårdpersonal.

Delvis privatdrivet hjärtsjukhus i Kathmandu.

Vård i livets slutskede hanteras på ett annat sätt i Nepal än vad vi är vana vid i västerlandet. Den nepalesiska familjen vill av tradition känna att de gjort allt för den gamla sjuka släktingen, varför man ofta ser multisjuka och döende äldre vårdas på intensivvårdsavdelningar under långa, slitsamma och mycket kostsamma perioder.

Fortsättning följer...

Malin Emgård

Klimatkrisen leder till fler barnäktenskap i Nepal

När skörden slår fel på grund av torka och översvämningar tvingas unga flickor gifta sig alltför tidigt för att undgå fattigdom och svält.

Birjaman är sliten och trött efter en brant 3-timmars klättring från sin by Muktikot till ett apotek, bärandes sin halvmedvetna svärdotter Reti. Hon har en blödning efter en förlossning.

Kliniken lyckades rädda hennes liv, men den unga mamman förlorade sitt foster. Reti giftes

bort vid 16 års ålder och har redan vid 22 års ålder två barn.

Barnmorskan säger att missfallet berodde på svaghet och hög arbetsbelastning under graviditeten. Reti arbetar i Indien, och hon måste göra allt hushållsarbete, uppfostra barnen, ta hand om boskapen och hämta vatten själv.

Nov 9, Nepali Times

Parallell regering styr landet

Nepals konstitution fastslår att folkets valda representanter har rätt att styra landet under en mandatperiod på fem år. De som inte blir valda och förlorar i ett val har därmed inget mandat att styra vare sig politiska eller juridiska myndigheter i landet.

Detta till trots, har den nuvarande Femparti-konitionen skapat en slags parallell regering kallad "koordinationskommitté på hög politisk nivå" (High-Level Political Coordination Committee), till största delen bestående av politiker som förlorade i valet 2017.

Till exempel sitter R C Poudel som tidigare förlorade sitt mandat, nu som ordförande i den nya 11-manna "koordinerande kommittén" och styr därmed i praktiken sin efterträdare i regeringen.

Flera politiska analytiker och samhällsaktivister fördömer denna nyordning och kallar det ett uppenbart brott mot konstitutionen och menar att talet om demokrati i landet nu framstår som ett skämt.

Från Nepali Times, Nov 12 -21

<https://www.nepalitimes.com/banner/how-the-climate-crisis-adds-to-child-marriage-in-nepal>

Färsk rapport från Ulla-Britt Engelbrektsson om

Lepra- och Covid-situationen

Under de tre senaste veckorna har jag varit på ett kort besök i Nepal huvudsakligen för att bilda mig en uppfattning om situationen på INFs sjukhus (lepra och rehabilitering) i Surkhet, i västra Nepal samt för att utröna om det fortfarande är uppgifter för mig i sammanhanget eller inte.

Ifråga om sjukhuset var/är det ungefär så illa som jag föreställt mig - dvs det har varit stora nerskärningar i verksamheten pga avsaknad av pengar, detta samtidigt som behovet av insatser inte minskat. Nu skymtar dock ett ljus i änden på tunneln då INF-kontoret i Australien troligtvis kan bistå med en del finanser. Ytterligare pengar kommer att behövas men det betyder dock att mer av verksamheten kan komma igång. Samtidigt är ambitionen att parallellt satsa mer på uppbyggande och uppsökande verksamhet. Under de senaste fyra månaderna har inte mindre än 31 nya fall kommit till sjukhuset och flertalet av dem med ett högt bakteriellt index vilket innebär och inneburit en hög smittorisk. Dvs. leprasituationen är långt ifrån löst.

Ifråga om covid-situationen ser den bättre ut än jag förväntat mig dock är det en stor rädsla i samhället, och på de platser jag besökt bär de flesta ansiktsmasker, dvs likt jag och två av medarbetarna på missionens sjukhus i Surkhet gör på fotot.

Meena - lokalvårdare, Narayan - administratör, och jag.

På tavlan bakom oss på engelska och nepalesiska:

INF Nepal Vision:

Life in all its fullness for poor and disadvantaged people of Nepal.

Mission:

INF is a Christian organization existing to serve people of Nepal particularly the poor, disadvantaged people and communities in their holistic development by demonstrating God's love and concern.

Jag är nu på väg till Sverige igen, fortfarande utan ett avgörande beslut om det blir vidare arbete för mig i Nepal eller ej.

Ulla-Britt Engelbrektsson

Kolla gärna in våra filmer

på www.vimeo.com: Sök på Nepals vänner!

Där hittar du

Bethesda – om ledarutbildning inom den nepalesiska kyrkan.

Nepals vänners Webinarium 24 april 2021:

Del 1 Direktör Raju Adhikari presenterar Asal Chhimekee.

Del 2: Erik och Kristin Böhler berättar om sitt arbete vid Okhaldhunga Community Hospital

Pediatric Nursing Course - Pernilla Ardeby undervisar sjukvårdspersonal i Nepal om hur man bäst bemöter barn.

Masinabayar - om en kyrka och dess arbete i en liten by i Nepal

ETT STORT TACK!

Har vi lovat framföra från ledningen för Asal Chhimekee (Goda Grannar) för det stöd som vi tack vare dig och andra givare i Sverige har kunnat bidra med till utdelningen av mat till familjer som drabbats hårt av årets kraftiga monsunregn.

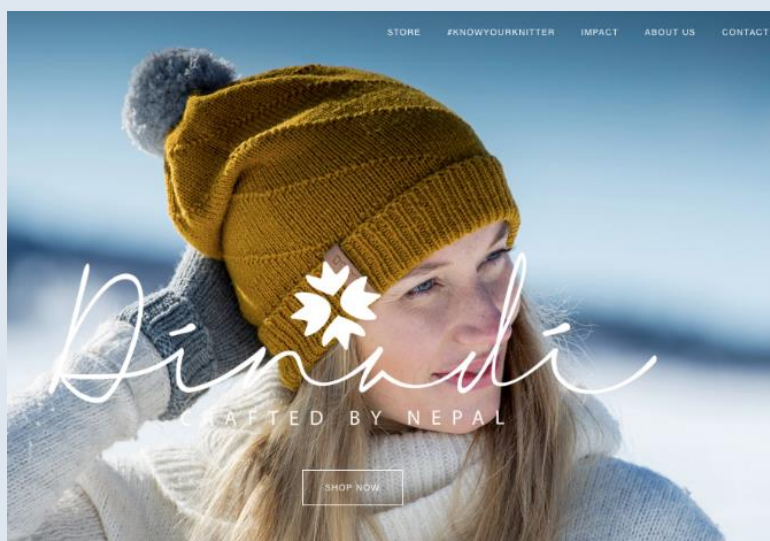
Sammantaget har Covid, nedstängningar och de kraftiga regnen förorsakat stora skador som vi skrev om i förra numret. Vi är glada för att vi kan få vara med och bidra och att vi har samarbetspartners som vi har ett mycket stort förtroende för.

Länk till massor av bilder:

<https://www.dropbox.com/sh/vqd42euu0gtnxjz/AABjpd5jldJVpt-ioWrqkdf2Ma?dl=0>

Julkappstips: Högkvalitativa stickade produkter från Nepal

Dinadi – ett spännande exempel på företagsamhet i Nepal.

Spana in deras fina utbud!

<https://www.dinadi.com>

TÄVLING!**Vill du vinna en intressant bok?**

Vi lottar ut 3 ex av **Marie Schöns bok** **"...och stigen"**

Den första boken går till det först öppnade rätta svaret.

De andra böckerna lottas ut bland de rätta svar som inkommit före nyår.

Skicka ditt svar till

redaktionen@nepalsvanner.se

Lycka Till!

1. Vilket år startade IM sitt arbete i Nepal?

- a. 1970
- b. 1980
- c. 2015

2. När invigdes det första sjukhuset i Tansen?

- a. 1957
- b. 1953
- c. 1955

3. Vad har Kristin Ottoson ägnat sig åt under sitt besök i Nepal?

- a. Fotografera
- b. Intervjua
- c. Måla

4. Var arbetar Retis man?

- a. Indien
- b. Qatar
- c. Kathmandu

5. Vad betyder Asal Chhimekee?

- a. Goda Vänner
- b. Goda Grannar
- c. Gott Hopp

6. I Tansen har man störst problem med

- a. Luftföroreningar
- b. Tillgång på el
- c. Vattenbrist

7. Otto Ardeby arbetar som

- a. Barnläkare
- b. Medicintekniker
- c. Vårdlärare

8. 123 567 23 81 är Föreningen Nepals Väners

- a. Postgironummer
- b. Bankgironummer
- c. Swishnummer

9. Vad är den lägsta patientavgiften för ett läkarbesök vid ett statligt sjukhus?

- a. 75 NRs
- b. 150 NRs
- c. 15 NRs

10. Hur lång är mandatperioden för folkvalda representanter i Nepals regering?

- a. 5 år
- b. 4 år
- c. 2 år

Var med och stöd Nepal genom Nepals vänner!

Nepals vänner bidrar till insatser av olika slag via lokala samarbetspartners. Förutom våra långsiktiga åtaganden, Skolprojektet och Spisprojektet, kan vi ge stöd vid akuta katastrofer som översvämningar, bränder och coronapandemin.

Under 2022 har vi lovat bidra med 50 000 kr till familjen Ardebys underhåll via Evangeliska Frikyrkan, EFK.

Nu inför julen hoppas vi att du vill stödja insamlingen för **Suicide Prevention**. Se sid 2!

Vi önskar dig en fin och meningsfull Julhelg!

Swish 123 567 23 81

Bankgiro 122-4708

Plusgiro 656 442-1

Ange om du vill att ditt bidrag ska gå till ett särskilt ändamål.

För stående överföring använd Bankkonto 9960 4206 5644 21

Betalning från utlandet: Nordea, IBAN: SE41 9500 0099 6042 0656 4421, BIC: NDEASESS

Om du vill stå med på epost-listan, skriv till: info@nepalsvanner.se

Vill du veta mer om vår förening, se vår webbsida: www.nepalsvanner.se

Vi finns även på Facebook: <https://sv-se.facebook.com/Nepalsvanner/>

Redaktionen:

Torsten Åhs, Åkersberga. Besökte Nepal första gången 1979. Har arbetat med information om u-land och mission en stor del av sitt liv. Initiativtagare till föreningen Nepals Vänner.

Marie Schön (Elfgaard) tillbringade sin barndom i Nepal. Bor numera på landet sydost om Vetlanda. Varit gruppledare för resor till Nepal sedan 2002. Är också aktiv inom Röda Korset och medlem i Tuki Nepal samt Sverige/Nepal-föreningen.

Lollo Konnebäck, Alingsås, arbetar med musik och kommunikation i Svenska kyrkan, arbetade under åren 1989 – 1994 som Information Officer på United Mission to Nepals huvudkontor i Kathmandu.

Kontakta redaktionen:

redaktionen@nepalsvanner.se

Digitalt redaktionsmöte!